

JÁSZBERÉNYI LÁSZLÓ KALAFUSZ ATTILA HIDEG LÁSZLÓ

MAGYAROK CSERNOBILBAN

2021. SZEPTEMBER 25. 17:00

KULTURÁLIS KORZÓ | MOZITEREM
MARCALI, MÚZEUM KÖZ 2.

A BELÉPÉS NGYENES!

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Magyarok Csernobilban

2021. 09. 25.

A Cool-túra pályázat Kultúraválasztó programsorozatának első ismeretterjesztő előadása volt szeptember 25-én a Kulturális Korzóban.

Harmincöt évvel ezelőtt, 1986. április 26-án robbant fel Csernobilban a négyes számú reaktor. Az évforduló keretében „Magyarok Csernobilban” címmel az Urbex Hungary csapata – Jászberényi László, Kalafusz Attila, Hideg László – tartott élménybeszámolót. A rádióból, tévéből is ismert Urbex Hungary csapata az elmúlt években többször is ellátogatott a csernobili zónába Élményeikről, kalandjaikról számoltak be – Vigmondné Szalai Erika művelődésszervező moderálásával -, fotók és videók vetítésével az érdeklődő közönségnek, akik így hiteles képet kaptak a zóna jelenlegi állapotáról.

A csapat tagjai útjaik során a csernobili „halálzónában” többek között megnézték az egykori gyermektábort, kolhozt, óvodát, iskolát, hotelt, óriáskereket, sportlétesítményt, kórházat, boltot, műszaki üzletet, panelházakat, a kilencvenes években a talajminták tárolására, elemzésére szolgáló épületet, az el nem készült ötös blokkot, a Jupiter gyárat, jacht kikötőt. Pripjatyban (jelenleg elhagyatott szellemváros, az atomerőmű felrobbanása után a város teljes lakosságát evakuálták) eljutottak egy, a vörös erdő közelében lévő temetőbe is, ahol már az oda vezető úton magas értékeket mutattak a műszerek. Fotók, videók készültek a Janov vasútállomásról is, illetve az elhagyatottan álló katonai harcokcsikból átalakított munkagépekről, melyekkel eldózerolták Kopacsi falut, és a vörös erdőben is dolgoztak. A szerelvények és a harcokcsik is erősen radioaktívak.

A csapat külön engedéllyel bejutott és megtekinthette a 2-es, 3-as reaktorok vezérlőtermeit, szivattyúházat, és egy emlékművet, mely a katasztrófa első áldozatának állít emléket, aki robbanás pillanatában a szivattyúházban dolgozott. A tető rászakadt, maradványai most is érintetlenek a romok alatt.

Az előadáson terítékre került a sugárzási szint is. Elhangzott, hogy a csernobili tilalmi zónában a sugárzás mértéke valamivel magasabb a természetes háttérsugárzásnál, ami 0,13 mSv körül van. (A csernobili robbanást követően 8-16 ezer mSv sugárzás zúdult a helyi környezetre.) Viszont vannak olyan „forrópontok”, ahol ennek tíz-olykor hússzorosát lehet mérni, például egy-egy mohatelep környékén, vagy éppen a pripjatyi kórházban van egy, a mentésben résztvevő tűzoltó sisakjának a maradványa, amely még most is erősen radioaktív (900 mSv feletti)

A csapat tagjai megnyugtatták az érdeklődőket, hogy a túrák biztonságosak. Körültekintéssel kell haladni, és csak oda, ahova a vezető enged. A csoporttól nem szabad elszakadni és nem tanácsos semmit megtagogatni. Arról már nem is beszélve, hogy szigorúan tilos bármit is zsebre vágni és hazahozni emlékeknek.

Befejezésül a csapat tagjai azt is felvázolták, hogy érdekes kontraszt van a halálzóna és a (sokkal kisebb részben) lakott Csernobil városa között. A városban folyamatosan, körülbelül 3500 ember dolgozik, akik ideiglenesen ott is laknak és váltásokban dolgoznak. A városban működnek az átmenetileg otlakó alkalmazottak számára szükséges szolgáltatások, mint kórház és szakorvosi rendelő, bolt, posta, ATM, illetve szálloda is. Ezen kívül, van néhány önkéntesen visszatelepült, állandó lakosa is a városnak.

Csernobil működő erőműve áramot ugyan nem termel, de vannak működő egységek. Ilyen például a Belorusszia felől átjövő távvezeték, és természetesen a 4-es reaktor szarkofágja is felügyeletet igényel.

Az élménybeszámoló után az érdeklődők megtekinthettek egy ritka csernobili térképet, kézbe vehették a gázálcot, vagy éppen kipróbálhatták a különböző sugárzásmérőket is.

